

SDC

مركز الحوار السوري
Syrian Dialogue Center

Türkiye'deki Bekar Evlerinin Durumu ve Zorlukları



sydialogue



www.sydialogue.com

Türkiye'deki Bekar Evlerinin Durumu ve Zorlukları

Meydana Gelen Değişiklikler

Pozitif ■ Negatif ■



Kişisel Beceriler



Psikolojik Değişiklikler



Sosyal ve Ahlaki Değişiklikler



Dini Değişiklikler

Yerleşenlerin Bekar Evi Deneyimi Değerlendirmeleri



Hijyensizlik



Hırsızlık Vakaları



Mahremiyet Kaybı



Yerleşenlerle Sorunlar Yaşanması

Yerleşenlerin Özellikleri



Türkiye'de resmi Evrakları Olmayanlar



İş Piyasasına Kaşmış Olanlar



Üniversite Mezunları



Lise Mezunları



30 Yaş Altında Olanlar

Ateizm Düşüncelerin Bulunması



Yerleşim Yerinin İçinde veya Dışında Gayrimüşru İlişki Kuran Kişiler



Alkollü İçeceklerin Yayılması



Uyuşturucu ve Esrar Kullanma Vakaları



Ateizm Düşüncelerin Bulunması

Bekar Evlerinin Mevcut Durumu



En Az Dört Yataklı Odada Kalıyor

Aylık Ücret



Ayda 600 Liradan Fazla Ücret Ödüyor



Ayda 250-600 Lira Ücret Ödüyor



Tercih Gerekçeleri



Arkadaşlarla Yetinmek



İşyerine Yakınlığı



Bekar Erkek Gençlere Ev Kiralamama Durumu



Makul Ücret

Yönetici Özeti:

2013-2016 yılları arasında bekar gençlerin kaldığı ev sayısında kayda değer bir artış oldu. Bu süreç Türkiye ve Avrupa'ya büyük iltica-göç dalgalarının yaşandığı döneme denk düşüyor. Bekar gençlerin kaldığı evler, çalışmak veya Avrupa'ya gitmek amacıyla Türkiye'ye gelen birçok gencin geçici ve ucuz barınma ihtiyacını karşılayan bir kapı oldu ve birçok Suriyeli bunu karlı bir yatırım projesi olarak gördü.

Bekar evi, bir kişi ya da kuruluş tarafından yatırım amacıyla yönetilen, çok sayıda bekar gencin yaşadığı, her birine bir yatak ve bir gardırop düşen, kamu ve sağlık olanaklarını kendi aralarında paylaştıkları ev olarak tanımlanabilir. Bir odada kalan kişi sayısı bir ila 6 veya daha fazla kişi arasında değişebiliyor. Aylık ücret ise bir odadaki kişi sayısı, evin konumu ve sunduğu hizmetlere göre 250-800 TL arasında değişmektedir.

Bekar evi, farklı yaş grupları ve milletlerden, çeşitli eğitimsel, dini, ahlaki, kültürel ve bölgesel geçmişlerden büyük ve güncellenen sayılarda gençleri içeren heterojen ortamlardan biri olarak kabul edilir. Bu da Türkiye toplumunun hijyen ve gürültü konularında genellikle hassas olmasından dolayı öfkesine muhatap olabiliyor. Nitekim Türkiye toplumu, farklı kültürlerden olmaları sebebiyle yabancı ailelere kiralama konusunda da çekincelerini ortaya koyuyor. Türkiye halkının evlerini kiraya verirken yaşadığı bu çekinceler kiracılar, aileleri olmayan, aralarında çok fazla tartışmanın yaşandığı bir grup bekar genç olduğu zaman daha da artıyor.

Bekar evi ortamı, orada kalanlar arasında sorunların patlak vermesi için uygun bir zemindir. Bunun sebebi, eve alınacak kişileri kabul etmede kriterlerin ve

kontrollerin olmaması ve kalanlardan bazılarının ev yönetimi için dahili olarak üzerinde anlaşmaya varılan kurallara uymaması veya misafirlerin ve arkadaşların kabul edilmesi gibi bir dizi nedenden kaynaklanmaktadır. Bu sebeplere başkalarının mahremiyetinin ihlali, sık sık rahatsızlık verme ve geç yatma gibi hususlar da eklenebilir.

Bekar gençlerin kaldığı bu evlerde yaşanan sorun türleri farklılık gösterebiliyor; öyle ki ortak bir diyalog sürdürme yeteneğinin olmaması nedeniyle iletişim sorunlarının ortaya çıktığı durumlar olabiliyor ve en basit diyaloglar bile kavgalara dönüşebiliyor. Bir de her bir ev sakinine ayrılan alanın sınırlı olması nedeniyle mahremiyetin olmaması ve ortak alanların kullanılması, konut sakinleri arasında sorunların sıkça görülmesine başka bir neden sayılabilir.

Anket sonuçları, küçük evlerin %40'ının 8-12 kişi arasında, %28'inin 13-20 arasında, büyük evlerin ise %86'sının, 21-50 arasında değişen sayılar aldığını göstermiştir. Ankete katılanların %58'i şu anda en az dört yataklı bir odada kaldıklarını belirtiyor.

Mevcut olan sorun kalıpları arasında hırsızlık olayları en bariz olanı olarak yer alıyor. Ankete katılanların %51'i bekar evlerinde açıkça yaygın olan hırsızlık vakaları olduğunu belirtti. Hatta yaşanan hırsızlık olayı evde kalanlardan biri tarafından yapılıyor. Hırsızın hedefinde olan şeyler ise elektronik cihazlar, para, resmi evraklar hatta kişisel kıyafet veya eşyalar oluyor genelde.

Öte yandan bekar evleri, sağlıklı yaşam koşullarının bulunmadığı bir ortam olarak bilinmektedir. Öyle ki aşırı kalabalık, hijyen eksikliği ve sağlıklı besin yetersizliği, salgın ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasına neden olabiliyor hatta

belli sağlık sorunları yaşayan, devamlı şekilde sağlık bakımı ve ilaç ihtiyaçı duyan bir kesimin varlığına da neden oluyor.

Tüm bunlarla beraber, ev sakinlerinin halen sahip olamadıkları resmi ikamet evraklarından bazıları yüzünden kanuni olarak yaşadıkları sorunlar var. Ayrıca, bazı ev sakinlerinin yasadışı yollarla yapabileceği kaçakçılık, uyuşturucu ve esrar kullanımı, bunları piyasaya sürmek veya ticaretini yapmak ya da bazı fuhuş faaliyetlerini yönetmek, donmuş dolar, bahis programları ile uğraşmak gibi sorunlara ek olarak, bu meskenlerin bazı sakinlerinin dolandırıcılık ve vurgunculuğa karışmış olma ihtimali de var.

Bekar evleri deneyimi bazı yerlerde olumlu bazı yerlerde ise olumsuz olmak üzere buralarda kalan kişileri etkiledi. Evlerde meydana gelen olumsuz değişiklikler dine bağlılık derecesinde, özellikle namaz kılmaya bağlılık hususunda ankete katılan kesimin %28'inde, olumsuz bir etki şeklinde ortaya çıktı. Yine bu kesimin %25'inde helal ve haramlarla alakalı dini öğretilere bağlılık konusunda olumsuz değişiklikler var. Ankete katılanların üçte birinin din hakkındaki fikirlerinde değişiklikler yaşandığı, bunların %17'sinin olumsuz, %17'sinin olumlu değişiklikler olduğu kaydedildi.

Diğer bir yandan, anket sonuçları bekar evlerindeki atmosferin dini ve ahlaki bağlılık konusunda özendirmediğini gösteriyor. Cevapların %70'i küfür ve çirkin sözlerin yaygınlığını ortaya koydu. %34'ü ateist fikirlerin varlığını ve ev sakinleri arasında muhtelif derecelerde yayıldığını belirtti. Ankete katılanların %31'i çevreden etkilenmenin bir sonucu olarak eskiye göre daha fazla kötü alışkanlık edinme ve müstehcen sözler sarf etme konusunda kendilerinde olumsuz değişiklikler olduğunu söylemiştir.

Öte yandan, davranışsal ve ahlaki sapmaları takip etmek için baktığımızda, ankete katılan bekar evlerinin %13-18'i arasında alkol ve esrar yayılırken %24'ünün ev içinde veya dışında gayri İslami ilişkilere giren bireylerin vakalarıyla karşılaştı.

Bekar evleri deneyiminin olumsuz tesirlerine psikolojik açıdan bakıldığında daha net görünmektedir. Öyle ki anket katılımcıların üçte ikisi bu deneyimden sonra psikolojik durumlarının bozulduğunu belirtiyorken %45'i geçmişe göre geleceğe daha olumsuz bir gözle baktıklarını ifade ediyor. Ankete katılan kesimin üçte birinde bu gençlerin aileleriyle iletişim oranlarının azaldığı da görülmektedir.

Olumlu taraflarına baktığımızda, bekar evleri, genç kesimin ailesini kaybetmesini ve farklı bir kültür ve dile sahip bir topluma taşınmasını telafi eden alternatif bir sosyal ortam sağladı. Anket sonuçları, bekar evi sakinlerinin %58'inin Türkiye'de yeni Suriyeli arkadaşlar edindiğini, bu vesileyle iş fırsatları elde ettiklerini gösteriyor. Yine bu deneyim sayesinde ankete katılanların %33'ünün özgüveni arttı ve %46'sının sorumluluk alma becerisi gelişti.

Kız bekar evleri ise çoğu yönden erkeklerinkine benzemekle birlikte temizlik, kurallara uyum ve kontenjan açısından çok daha iyi koşullara sahip. Ayrıca bu evler daha pahalı. Değişik şekillerde sorunlar içermekle beraber bazı kötü ahlaki davranışlar da barındırabiliyor ancak bu durumlar erkek evlerinden daha düşük orandadır.

Bekar evlerinde ikamet eden kesimin ihtiyaçları daha çok etkin iletişim ve rehberlik ihtiyacına ve alternatif bir yaşam alanı elde etmek üzerine yoğunlaşıyor. Ayrıca evlilik projelerine veya küçük projelere verilen desteğin

yanı sıra, ister mesleki kurslar ister dil kursları olsun, beceri geliştirme kurslarına, bazı resmi konularda ve psikolojik konularda danışmanlık hizmetlerine, bazı telafi edici eğitim projelerine ihtiyaç var.

Çoğu sivil toplum kuruluşu ve bazı davet çalışmaları bu gruplara yönelik program ve projelere katılma konusunda açık bir isteksizlik göstermektedir. Bunun nedeni, bu kuruluşların bu kesimin durumu, sorunları, ihtiyaçları, destek ve finansman sağlamanın zorlukları hakkındaki bilgi eksikliğidir. Bu kesimle ilgilenebilecek ve iç içe geçmiş sorunlarıyla etkileşime geçebilecek uzmanların eksikliğine ek olarak, özellikle savaş ve iltica yansımalarının da eklendiği ahlaki, entelektüel, ailevi ve toplumsal sorunların bir karışımından muzdarip olduğu için bir kayıtsızlık/ilgisizlik hali oluştu.

Çalışma, ilk etapta Suriyeli ve Türk sivil toplum kuruluşlarına yönelik bir dizi öneri ortaya koydu. Karşılıklı güven ortamını yeniden inşa etme çabasıyla ihtiyaçları karşılayan, daha iyi yaşam ve barınma koşullarını sağlayan projelerle aşamalı olarak bu kesime yönelmenin zaruri oluşuna odaklandı. Bununla beraber bu kuruluşlar, bu kesimin uzmanlığını geliştirmeye, farkındalığını artırmaya ve maruz kaldığı olumsuz değişiklikleri sınırlamak ve yeteneklerini kendilerine ve toplumlarına hizmette kullanmaları için doğru kanallara yönlendirmeye çalışan doğrudan ve hedefli projeler sunabilirler.

Öneriler:

Bekar evlerinde yaşayan genç kesimin karşılaştığı bazı sorunların çözümüne katkı sunmak bağlamında bu çalışmamız bazı tavsiyeler sunmaktadır:

- 1- Suriyeli dernekleri, kurum ve kuruluşları, denetim ve kontrol altında olacak şekilde gençlere yönelik yatırım amacıyla bekar evleri kurmaları için ve bu kesimin kapasitesini arttırmaya çalışacak, barındırılmasına, yaşam ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik destekleyici hizmetler sunmaya yönlendirmek ve üzerinde daha önceden çalışılmış bir plana göre geliştirilmiş, isteğe bağlı olan bir dizi farkındalık ve danışmanlık programları sunmak
- 2- Bazı hayır projeleri ile evde kalanlara yönelik hedefler koyarak bir hayır amacıyla kurulan bir yemek lokantası veya desteklenmiş fiyatlarla pişmiş sağlıklı yemekler sunan bir restoranın kurulması
- 3- Bu kesime yönelik eğlence programları ve periyodik geziler düzenleyerek bu gençlerle kurum çalışanları arasında güven köprülerini inşa edecek amaçlı ve güvenli eğlenme imkânı elde etmelerine yardımcı olmak
- 4- Ön eğitim kursları da dahil olmak üzere, destekleyici kuruluşların bu gruptan evlenmek üzere olan gençlere maddi ve ayni yardımlarda bulunarak üstlendiği evlilik ve toplu düğünleri destekleyecek projeleri desteklemek ve teşvik etmek,
- 5- Her iki tarafın gençlerine yönelik Türkiye-Suriye tabanlı projelerle yaşadıkları problemlerle etkileşime geçip onları bağımlılık sorunlarına düşmekten, yasa dışı veya ahlak dışı eylemlere girmekten korumak,
- 6- Hukuki, psikolojik, dini, sosyal ve ekonomik alanlardan herhangi birinde ücretsiz ve uzmanca danışmanlık sunan, bireylerin sorunlarına çözüm bulmalarına, profesyonel yardım almalarına veya yasalar nezdinde durumlarını düzeltmek için gerekli adımları bilmelerine yardımcı olacak Suriye-Türkiye tabanlı danışma merkezlerinin kurulması

- 7- Genç gruplara yönelik, eğlenceli ve faydalı zaman geçirmelerine yardımcı olabilecek faydalı programlar ve oyunlar üretmek
- 8- Görevi sportif yetenekleri keşfetmek ve sponsor olmak, becerileri keşfetmek, spor takımları kurmak, fitness ve vücut geliştirme araçlarını temin etmek olan, bazı dernek ve kuruluşlara bağlı spor kulüpleri kurmak
- 9- Özellikle uzun tatillerde ve bayramlarda bu kesime yönelik izcilik ve eğitim kampları başlatmak
- 10-Yetenekleri keşfetmek için yarışmalar başlatmak ve onlara sponsor olmak daha sonra bu yeteneklerin iyileştirilmesini ve sağlayan ilave eğitimler temin etmek
- 11-Bireyin yeni bir meslek öğrenebileceği veya bildiği bir meslekte ileri düzeyde deneyim kazanabileceği, değişen düzeylerde dil eğitimi veya mesleki eğitimi gibi çeşitli eğitimler sunmak
- 12-Gençlerin üniversite veya üniversite öncesi eğitimlerini tamamlamalarına yardımcı olacak burslar ve esnek eğitim programları, üniversitelere veya bu burslara kaydolmak için mali ve lojistik yardım sağlamak.
- 13-Türklerle kaynaşmayı ve entegrasyonu kolaylaştıracak psikolojik, eğitimsel veya mesleki hizmet veren hem Suriyelileri hem de Türkleri kabul eden bazı Türk kurum ve kuruluşlarının tanıtılması
- 14-Bekar evlerinde bazı kadroları hazırlamak ve akranlarını etkilemek için eğitmek, aynı ortamdan, diğerlerinden daha güçlü olabilecek, gençlere rehberlik edecek ve sorunlarını barış içinde aşmalarına yardımcı olan, olumlu, geçerli modeller sunmak.